

Chess for FUN
SCHAAK MAAR RAAK! ACADEMY

CHESSE for FUN

Leren schaken: "Schaken leer je zo"

Help

... naar het tijdschrift 'DoorZetten'! Welkom op Schaakeiland! Ontdek, speel en leer het schaakspel op

VOOR JEUGDIGE SCHAKERS & SCHAAKSTERS

met uitleg, tips & trucs, schaakpuzzels, boeken- & filmtips, leuke & bijzondere schaakproducten en natuurlijk Taco, Leo, Sophie, Hashimashi & Huub

IN DEZE UITGAVE ...

04

DOOLHOF

05

DOORZETTEN

07

LEO VERTELT

08

NIEUW!
CHESS
FOR FUN

10

NINJA-TRUCS
IN DE
OPENING

12

ZO LANG NADENKEN?

14

CHESS960

15

MAT IN ?

16

**OUD, MAAR
GOUD**

17

**KERST-
SUDOKU**

18

**MAT-
KERSTBOOM**

19

**MINI-
PUZZELS**

20

**SPEUREN
MET
SOPHIE**

22

**WERELD
KAMPIOEN**

24

DE 4 TACO'S

26

**DE 4
KERST
TACO'S**

28

OPLOSSINGEN

30

**KERST-
SCHAAK
BORD**

32

**HET VERHAAL
VAN KERSTMUS**

35

GRATIS

© 2024, Schaak maar raak! Academy - uitgegeven in eigen beheer - alle rechten voorbehouden.

Deze uitgave mag alleen compleet en in ongewijzigde vorm worden gedeeld en verspreid. Dit mag zowel geprint als in elektronische vorm. In alle overige gevallen dient er eerst schriftelijke toestemming te worden verkregen van de uitgever.

DOOLHOF

FINISH

Kun jij iedereen helpen om de weg naar huis te vinden, zodat ze samen Kerst kunnen vieren? Het gaat je vast en zeker lukken!

REDACTIE

Huub v.d. Logt

Leo Leeuw

Sophie Krul

Taco

Hashimashi

DOORZETTEN

De laatste uitgave van het jaar is altijd een bijzondere, want het is tevens de Kerst-uitgave. We hebben dan ook ons best gedaan om deze Kerst-uitgave extra leuk te maken.

Deze keer is het echter ook om een andere reden een bijzondere uitgave geworden, want in deze editie kun je ook lezen over een heel nieuwe website die Huub heeft gemaakt en waar je in je Kerstvakantie (maar ook al eerder en daarna) veel (schaak-)plezier kunt beleven.

Net als "Door Zetten" is deze nieuwe website ook geheel GRATIS. Maar hopelijk zijn er mensen die met een donatie hun waardering laten blijken voor deze nieuwe website en/of voor dit tijdschrift.

Het maken kost niet alleen veel tijd, maar ook geld en deze kosten nemen alleen maar toe. Iedere bijdrage is welkom. Als iedereen die "Door Zetten" download of per e-mail ontvangt een paar euro per jaar zou bijdragen dan zou dat in ieder geval de kosten van het maken dekken.

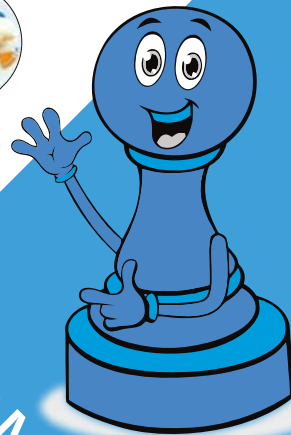
In deze editie van "Door Zetten" zijn weer een heleboel vertrouwde onderwerpen te vinden, maar daarnaast ook een aantal extra's voor de feestdagen.

Wie eerdere uitgaven heeft gemist kan deze altijd nog downloaden op: <https://schaakmaarraak.nl/doorzetten/>

Wij, Taco, Sophie, Leo, Hashimashi en Huub, wensen iedereen weer veel schaakplezier toe met deze negentiende uitgave van "Door Zetten" en natuurlijk ook heel fijne en gezellige feestdagen gewenst!

*Hashimashi, Taco,
Sophie, Leo & Huub*

Stuur je reacties en ideeën naar info@schaakmaarraak.nl.
De volgende uitgave verschijnt op 15 maart 2025.

KOM JE SPELEN?

CHESS *for* FUN

VOOR
SCHAAKSPEL
SCHAAKSPORT
ÉN SPELEND LEREN

OEPS-KAART

Met de schaakproducten van **Chess for Fun** wordt schaken nog leuker en spannender.

De producten van **Chess for Fun** zijn zowel bedoeld voor de beginnende als gevorderde schaker/schaakster. Jong en oud kunnen samen plezier beleven met de bijzondere schaakvarianten. Tevens zijn een aantal van de schaakproducten uitstekend geschikt om al spelend (beter) te leren schaken.

Chess for Fun schaakproducten zijn voor thuis, voor op school, voor de schaakclub én zijn originele kado's!

KIJK SNEL OP: SCHAAKMAARRAAK.NL

CHESS *for* **FUN**TM
SCHAAK MAAR RAAK! ACADEMY

🏠 Bloemersmastraat 40
9822 AD Niekerk
☎ 06 30796868
✉ info@schaakmaarraak.nl
🌐 schaakmaarraak.nl

LEO VERTELT

CONDITIE

Leo Leeuw is al vele jaren een trouwe (schaak)vriend en samen hebben we al heel wat meegemaakt. Op zijn geheel eigen manier verteld hij over van alles dat hem opvalt in de (schaak)wereld.

Uit eigen ervaring weet ik dat zijn tips en ideeën soms vreemd klinken, maar vaak wel helpen om (nog) beter te gaan schaken. Laat je daarom verrassen door wat hij deze keer weer te vertellen heeft!

Veel mensen noemen schaken een denksport en dat is het natuurlijk ook, maar je hebt meer nodig dan alleen een goed denkhoofd om een (school-)schaaktoernooi te spelen. Waar niet iedereen aan denkt is dat schaken ook veel vraagt van je lichaam. Je zit soms een lange tijd, meestal binnen, met veel anderen en al je energie gaat naar het blijven bedenken van de beste zetten. Een goede conditie helpt hierbij. Veel schakers doen daarom ook aan fitness of één of meerdere andere sporten om fit te blijven.

Maar ook tijdens een schaaktoernooi kun je nog een aantal dingen doen die je helpen. Een heel eenvoudige tip is om tussen de partijen en/of in de pauze even een frisse neus te halen en naar buiten te wandelen. Even je benen te strekken en frisse lucht in te ademen helpt vaak heel goed.

Zorg ook dat je goed hebt gegeten voor je gaat schaken. Je eten en drinken zijn een beetje de batterij voor je hersens om goed te kunnen werken.

Tijdens een toernooi had ik altijd een banaan bij me, om tijdens het toernooi mijn batterij nog even extra goed te kunnen opladen.

Voel je na of vlak voor een partij nog wat spanning in je lichaam van de vorige partij of juist voor de komende partij doe dan een paar rek en strek oefeningen en adem een paar keer diep en rustig in en uit.

Hopelijk helpen mijn tips je om zo'n heel lange dag op een schaaktoernooi goed door te komen én misschien ook wel om een paar extra puntjes binnen te halen.

Veel succes schaakkanjers!

NIEUW! - CHESS FOR FUN

Er is nu een geheel nieuwe website waar je GRATIS, niet alleen kunt leren schaken, maar waar je ook schaakspelletjes kunt spelen. De website kun je bereiken op: CHESSFORFUN.NL.

Met de Schaak maar raak! Academy ben ik al vele jaren bezig om iedereen die dat wil in staat te stellen kennis te maken met het schaakspel én het te leren spelen. Hiervoor deed en doe ik heel veel (gratis) activiteiten, zoals het geven van presentaties, gastlessen, schaakcursussen en nog veel meer. Het lastige is dat ik vanuit het noorden van het land, waar ik woon, niet iedereen kan bereiken.

Ook merkte ik dat veel schaakboeken, schaakcursussen en schaakwebsites en -apps steeds duurder worden en niet meer voor iedereen betaalbaar zijn. Daarom besloot ik te gaan werken aan een (gratis) website waar iedereen die dat wil (jong en oud) kan leren schaken. Dit werd al snel groter dan ik aanvankelijk in gedachte had.

Het zijn meer dan 40 levels geworden. Ieder level bevat ofwel uitleg of een oefening in de vorm van opdrachten of een spel. Zelfs als je al kunt schaken zijn een aantal van deze spellen nog leuk en uitdagend om te spelen.

Je ziet rechts en hieronder een paar afbeeldingen van deze website die "Schaken leer je zo" als naam heeft.

Toen dit vrijwel af was kwam echter het idee om ook schaakspelletjes te maken voor wie al kan schaken. Ik had dit soort schaakspellen al eerder als bordspel bedacht, gemaakt en te koop aangeboden, maar nog nooit digitaal. Al snel kwamen er ideeën boven die bij een digitaal spel wel kunnen maar niet bij een bordspel. Hieronder zie je een paar voorbeelden.

Ga dus snel een kijkje nemen op chessforfun.nl én vertel het aan anderen zodat iedereen die dat wil kan leren schaken en/of schaakspelletjes kan spelen.

NINJA-TRUCS IN

DE OPENING

Hallo beste schaakvrienden. In deze editie van "DOOR ZETTEN" ga ik je weer een aantal speciale Ninja-trucs laten zien die allemaal te maken hebben met de opening.

In de vorige edities heb je al een paar goede Ninja-trucs geleerd. Hopelijk komen ze je van pas. Deze keer heb ik speciaal voor deze Kerst-editie een heel ander soort tip voor je.

Iemand klaagde dat er zoveel openingen waren en zoveel trucjes waar je in kon lopen en vroeg of er niet tips waren om de meeste trucs te ontlopen en ook niet zoveel over openingen hoeft te leren.

Slimme zetten en trucjes horen bij het schaakspel dus ze allemaal ontlopen lukt nooit helemaal. Het goede nieuws is dat je wel véél trucs kunt ontwijken.

Je kunt vaak trucjes ontlopen door zelf als eerste voor een verrassende zet te zorgen. Een simpel voorbeeld: Als de witspeler begint met 1. e4 dan zijn er heel veel zetten mogelijk voor zwart, maar zeker beginnende schakers en schaaksters antwoorden dan bijna automatisch met 1. ..., e5.

Maar juist na 1. e4, e5 zijn er héél veel gevaarlijke trucjes die wit mogelijk van plan is.

Soms tref je misschien een witspeler die je al meteen wil verrassen en juist geen 1. e4 speelt, maar bijvoorbeeld 1. d4 of 1.c4 of zelfs 1. Pf3. Wat moet je op al die zetten antwoorden met zwart?!

Dit vraagt om een Ninja-plan!

1. NINJA-PLAN VOOR ZWART

Ik zal je meteen verklappen wat het Ninja-plan deze keer is. Het is de zet 1. ..., c6 (*diagram 01*). Een zet die niet alleen voor veel witspelers als een verrassing zal komen, maar ook te gebruiken is ongeacht wat wit speelt.

Het lijkt misschien een vreemde zet, maar als je even rustig kijkt zie je dat zwart al klaar staat om als tweede zet 2. ..., d5 te spelen en dat is precies wat zwart ook gaat doen.

Wit kan in ieder geval een heleboel trucjes, zoals het herdersmat, niet meer spelen. Laten we eens kijken hoe het begin van een partij kan verlopen bij diverse zetten van wit. Je zult zien dat het verrassend makkelijk speelt voor zwart.

Als wit begint met **1. e4**, dan speel je **1. ..., c6**. Na bijvoorbeeld **2. d4** (maar ook na **2. Pf3** of **2. Pc3**) speelt zwart **2. ..., d5** (*diagram 02*).

Wit kan vanuit diagram 02 nu drie dingen doen:

- Na **3. exd5** volgt **3. ..., cxd5** en zwart kan makkelijk al zijn stukken daarna ontwikkelen.
- Na **3. e5** kan zwart **3. ..., Lf5** spelen en daarna zijn overige stukken ontwikkelen.
- Na **3. Pc3** of **3. Pd2** speelt zwart **3. ..., dxe4**. Na **4. Pxe4** kan zwart kiezen om ofwel meteen **4. ..., Pf6** te spelen of eerst **4. ..., Pbd7** om daarna **5. ..., Pgf6** te spelen.

Zeker de moeite waard om eens te proberen.

Als wit begint met **1. d4** dan speel je ook **1. ..., c6**. Na bv. **2. c4** (maar ook na andere zetten) speelt zwart **2. ..., d5** (*diagram 03*).

Ook nu kan wit weer verschillende zetten doen:

- Na **3. cxd5**, **cxd5** kan zwart weer makkelijk al zijn stukken ontwikkelen.
- Maar ook na **3. Pc3** of **3. Pf3** kan zwart **3. ..., Pf6** spelen en rustig verder ontwikkelen.

Mijn Ninja-tip is dan ook om dit zeker eens een aantal partijen te proberen. Je zult verrast zijn hoe makkelijk je ineens met zwart door de opening komt zonder allerlei vervelende trucjes van wit.

2. 'GEMEEN' TRUCJE

Nog even een voorbeeld van een 'gemeen' trucje. Na de zetten **1. d4, d5 2. c4, e5 3. dxe5, d4** is **4. Pf3** een goede zet. Maar als wit dit niet weet en **4. e3** speelt (*diagram 04*), dan zit hij meteen in de problemen na: **4. ..., Lb4+ 5. Ld2, dxe3 6. Lxb4, exf2+ 7. Ke2** (*diagram 05*).

In deze stelling speelt zwart de fraaie zet **7. ..., fxf2P+**. Wit kan het Paard niet slaan met **8. Txg1** want dan verliest hij na **8. ..., Lg4+** zijn Dame.

Overall liggen ze verborgen Ninja-trucs!

02

03

04

05

ZO LANG NADENKEN?

01

Waarom zitten grootmeesters soms zo lang na te denken? Weten ze dan niet wat ze moeten spelen?

Allereerst kijken deze schakers eerst heel goed naar een stelling, zeker als ze denken dat er een kans op voordeel is.

Daarna wordt er naar zetten gezocht om dat voordeel ook echt te bereiken en misschien wel een stuk te winnen of de ander mat te zetten.

Ook moet er gekeken worden naar alle mogelijke zetten van de ander die je plan kunnen dwarsbomen.

Kijk maar eens goed naar de stelling in *diagram 01*. Wit is aan zet en de stelling is als het om materiaal gaat helemaal gelijk. Maar misschien zie je ook al dat wit veel beter staat. De witte stukken zijn veel actiever en de zwarte Koning staat veel minder veilig dan de witte Koning. Vooral de pion op g6 doet goed werk.

Maar wat moet je nu spelen met wit? Probeer maar eens de beste zet te vinden.

02

Met de zwarte Koning al zo in het nauw kijkt wit eerst of een mataanval mogelijk is. Als de witte Dame op veld h7 zou kunnen komen dan zou het mat zijn, maar dat lukt zeker niet in één zet.

Wit ziet een kans! Eerst moeten de witte Loper en Toren worden geofferd en dan kan de witte Dame via veld h1 naar h7.

Wit begint met **1. Lxe6+** (*diagram 02*). Na **1. ...**, **Lxe6** vervolgt wit met **2. Th8+**, **Kxh8** en dan **3. Dh1+**. Na **3. ...**, **Kg8** zou het inderdaad mat zijn door **4. Dh7#**, maar helaas voor wit kan zwart nu nog de zet **3. ...**, **Dh4!** (*diagram 03*) spelen. Nu is het zwart die gewonnen staat.

03

Dit moeten schakers allemaal in hun hoofd "zien". Dat zien hoe een stelling eruit zou zien na een aantal zetten noemen we "visualiseren". Goede schakers kunnen dus al zien hoe een stelling eruit komt te zien, zonder dat ze de zetten eerst op het bord spelen.

Maar wat nu? Wit weet nu dat **1. Lxe6+** (net) niet werkt.

04

Hoe kan wit voorkomen dat de zwarte Dame nog naar veld h4 kan? Misschien zie jij het antwoord al nu je weet wat het plan van wit is.

De beste zet voor wit is de verrassende zet **1. Td4!** (*diagram 04*). Na 1. ..., Lxd4, maar ook na iedere zet met de zwarte Dame vervolgt wit zijn al eerder bekeken plan met 2, Lxe6+.

Alleen door lang en goed nadenken en in je hoofd te zien hoe de stelling eruit zou zien na een paar zetten kwam wit tot het spelen van de beste zet namelijk, 1. Td4!.

05

OEFENING 01:

De stelling in *diagram 05* is een lastige. Wit wil winnen door h6 te spelen en daarna met hxg7# mat geven. Maar wit mag niet twee zetten achter elkaar doen en na 1. h6 speelt zwart gewoon 1. ..., g6. Kun jij een zet bedenken waardoor wit straks wel h6 kan spelen en zwart geen g6 meer kan spelen?

06

OEFENING 02:

De stelling in *diagram 06* is een moeilijke. De witte Dame staat aangevallen, maar de zwarte Koning staat ook in een hoek met maar één Toren in de buurt. Wit moet zijn Dame redden en tegelijk gebruik maken van de eenzame Toren op de achtste rij én misschien ook nog een aanval op pion h7 die alleen door de zwarte Koning wordt verdedigd. Wat moet wit spelen?

De oplossingen staan op *pagina 28*.

LEZEN, SPELEN & LEREN

BESTELLEN:

<https://www.boekenbestellen.nl/boek/speurtocht-naar-de-gouden-koning>

CHESS960

01

Ontdek Chess960:

Schaken met een twist!

Hou je van schaken? Dan is Chess960 (dat ook wel Fischer Random wordt genoemd) misschien wel iets voor jou!

Chess960 lijkt heel erg op gewoon schaken, maar het begint *nét* even anders. In plaats van dat de stukken altijd op dezelfde plek staan, staan de stukken iedere partij op andere beginvelden.

In *diagram 01* zie je een voorbeeld.

Er zijn wel een paar regels:

- De koning staat altijd tussen de twee torens (zo kan hij nog steeds rokeren).
- De twee lopers staan altijd op een verschillende kleur.

Chess960 heet zo omdat er wel 960 verschillende beginopstellingen zijn. Iedere keer dat je een nieuw spel start, kan het bord er dus anders uitzien! Dit maakt het spannend, want zelfs de grootste schaakmeesters kunnen niet zomaar alle zetten uit hun hoofd leren – iedereen begint met een frisse start!

Hoe speel je Chess960?

Je speelt Chess960 eigenlijk precies zoals gewoon schaken. Zodra de stukken op hun nieuwe plek staan, beginnen de zetten zoals je gewend bent. Het doel blijft hetzelfde: je wil de koning van de ander schaakmat zetten. Omdat de beginopstelling steeds anders is, leer je om creatief te denken en nieuwe strategieën te bedenken.

Waarom is Chess960 zo leuk?

Chess960 is superleuk omdat het vol verrassingen zit! Je weet nooit hoe het bord er precies uit gaat zien, dus je moet goed opletten en snel nadenken. Geen zorgen als het eerst een beetje lastig lijkt – het gaat erom dat je plezier hebt en nieuwe dingen leert. Probeer het eens!

In alle stellingen is wit aan zet en kan zwart in één of meer zetten mat worden gezet. Maar net als in een echte schaakpartij staat er niet bij in hoeveel zetten je mat kunt zetten.

Voor een mat in één zet krijg je 1 punt, voor een mat in twee krijg je 2 punten etc. In totaal kun je 15 punten behalen. Bij de antwoorden op pagina 28 kun je zien hoeveel punten je hebt behaald. Lukt het jou om 9 of meer punten te scoren?

De oplossingen staan op pagina 28.

MAT IN ?

ANTWOORDEN

01. _____

02. _____

03. _____

04. _____

05. _____

06. _____

07. _____

08. _____

OUD, MAAR

GOUD

MET SOPHIE KRUL

Sophie Krul was toe aan een nieuwe uitdaging. Na haar serie "Schaakpraat" zal ze vanaf deze editie jullie iedere keer meenemen naar prachtige partijen en stellingen uit het verre verleden. Daarom ook de titel "Oud, maar goud".

Laat je verrassen door alles wat schaakdetective Sophie Krul voor ons heeft weten te vinden.

Deze keer wil ik jullie vertellen over Gioachino Greco. Hij was een Italiaan die geboren werd in 1600 in Calabria in Zuid Italië. Hij werd slechts 34 jaar, maar was in zijn tijd vermoedelijk de sterkste schaker van Europa.

Greco reisde veel door Europa en schreef ook schaakboeken. Maar hij is ook bekend omdat hij de eerste schaker is waar veel genoteerde partijen van bewaard zijn gebleven.

In *diagram 01* zie je een stelling uit een van zijn partijen. Hij speelde met wit en had net **10. Db3** gespeeld. Natuurlijk zag hij dat zwart nu zijn Toren kon slaan, maar ook dat hij dan een geweldige aanval krijgt met **Lxf7+**.

Slechts 10 zetten later is het mat (*diagram 03*).

Zet de stelling van *diagram 01* maar eens op je eigen schaakbord op en speel dan de zetten na:

10. Db3, Lxa1 11. Lxf7+, Kf8 12. Lg5, Pe7 13. Pe5, Lxd4 14. Lg6, d5 15. Df3+ (diagram 02), Lf5 16. Lxf5, Lxe5 17. Le6+, Lf6 18. Lxf6, gxf6 19. Dxf6+, Ke8 20. Df7#

Je kunt natuurlijk ook de stelling naspelen op de website:

<https://schaakmaarraak.nl/doorzetten>

01

02

03

04

Greco was een goede aanvalsspeler. Een van zijn mooiste partijen was een korte partij waarvan je het begin in *diagram 04* ziet. De zwartspeler had net f5 gespeeld en dacht dat wit de pion niet kon slaan omdat dan Lxg2 volgt en de witte Toren verloren gaat.

Greco dacht daar echter anders over en speelde **4. exf5**. Na **4. ...**, **Lxg2** volgde **5. Dh5+**, **g6** **6. fxc6**, **Pf6**. Op deze laatste zet had zwart gehoopt, want de witte Dame wordt aangevallen door het Paard (*diagram 05*).

05

Maar ook deze keer had Greco andere plannen.

Greco speelde **7. gxh7+** om na **7. ...**, **Pxh5** mat te geven met de Loper, met **8. Lg6#**.

Door zijn opgeschreven partijen zullen we ons altijd Greco herinneren.

KERST-SUDOKU

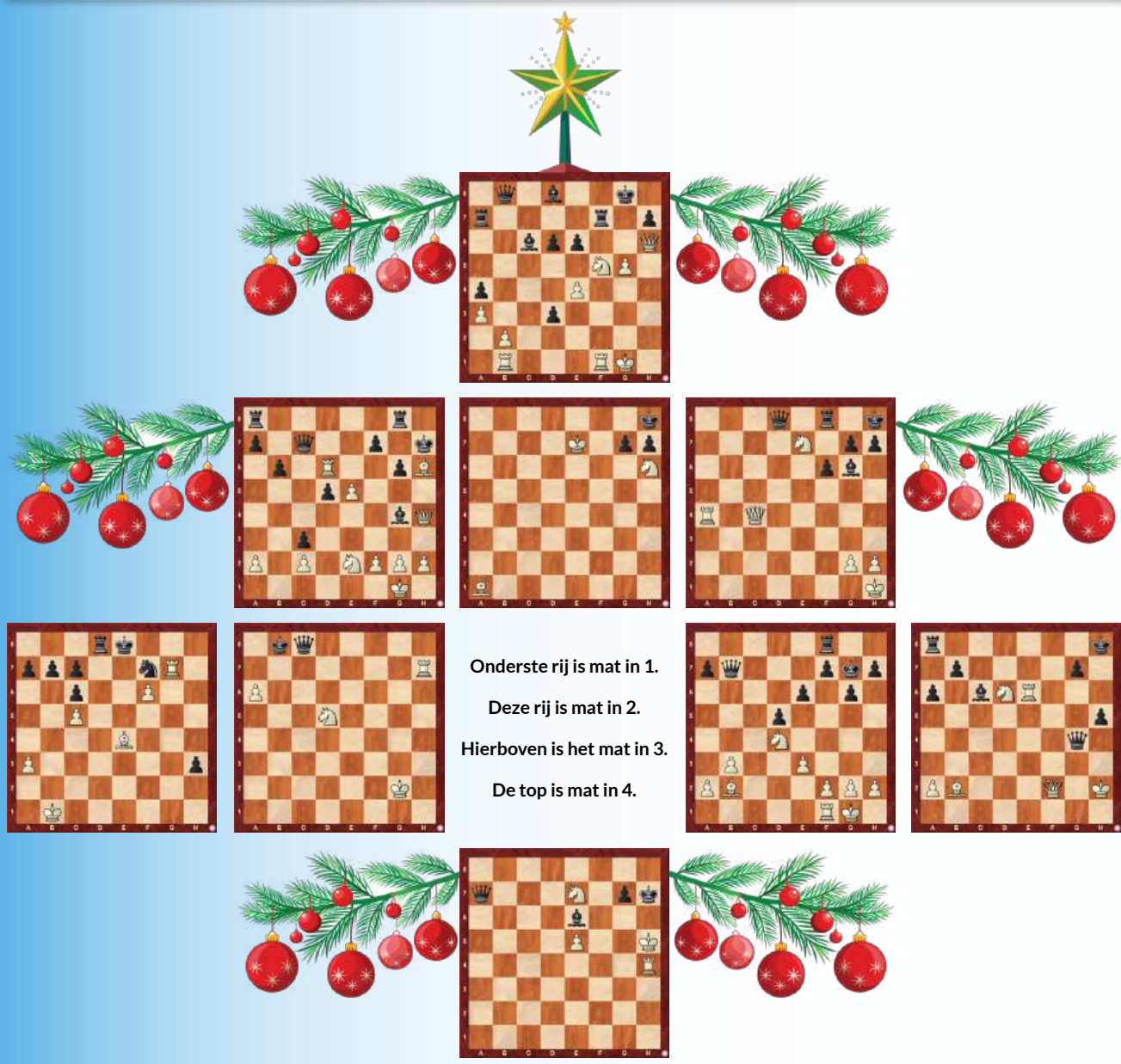

In deze Kerst-sudoku moeten horizontaal (rij), verticaal (lijn) en ook op de twee lange diagonalen (schuin) alle 5 de Kerstversieringen komen te staan.

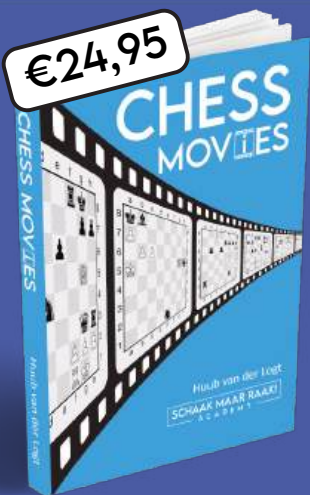
Kun jij dit oplossen?

De oplossing staat op *pagina 26*.

MAT-KERSTBOOM

Onderste rij is mat in 1.
 Deze rij is mat in 2.
 Hierboven is het mat in 3.
 De top is mat in 4.

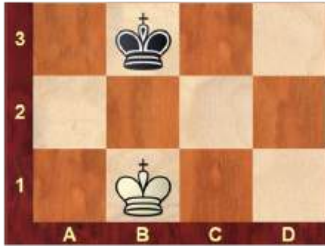
Formaat : 21 x 29,7 cm.
 Omvang : 292 pagina's

BESTELLEN:

<https://www.boekenbestellen.nl/boek/chess-movies>

MINI-PUZZELS

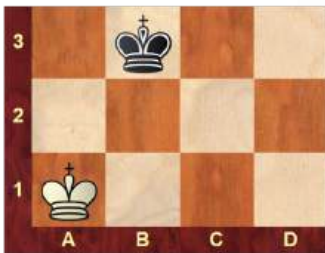
01

1. Op welke veld(en) kan de zwarte Dame hebben gestaan als het mat was?

2. Op welke veld(en) kan de zwarte Dame hebben gestaan als het pat was?

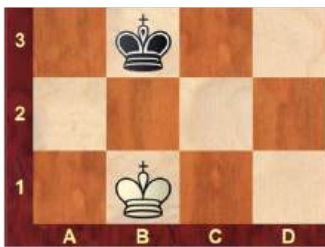
02

1. Op welke veld(en) kan de zwarte Toren hebben gestaan als het mat was?

2. Op welke veld(en) kan de zwarte Toren hebben gestaan als het pat was?

03

1. Op welke veld(en) kunnen de zwarte stukken hebben gestaan als het mat was?

 _____

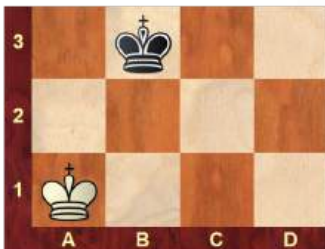
 _____

2. Op welke veld(en) kunnen de zwarte stukken hebben gestaan als het pat was?

 _____

 _____

04

1. Op welke veld(en) kunnen de zwarte stukken hebben gestaan als het mat was?

 _____

 _____

De oplossingen staan op pagina 29.

SPEUREN MET SOPHIE

ANTWOORDEN

01. 1. _____
02. 1. _____
03. 1. _____ , _____
2. _____ , _____
04. 1. _____ , _____
2. _____ , _____

Hallo beste schaakspeurders.

Speciaal voor deze Kerst-editie gaan we op zoek naar slimme zetten in stellingen waar je het niet meer verwacht.

De oplossingen staan op *pagina 30*.

In *diagram 01* lijkt wit hopeloos verloren te staan. Niet alleen staat hij 2 pionnen achter, maar ook dreigt zwart in één zet mat te geven.

Is het tijd voor wit om op te geven of tovert wit nog een Kerstverrassing voor zwart tevoorschijn?

Omdat dit de eerste is, zal ik je verklappen dat wit met een hele mooie zet remise kan bereiken!

In *diagram 02* is het een beetje lastiger. Wit staat twee pionnen voor, maar zwart kan de pion op c7 slaan en zwart hoeft alleen maar zijn Loper te offeren voor de witte a-pion en het is remise.

Wit speelde **1. Pf7** en zwart vervolgde met **1. ..., La1**. Puzzel eerst maar eens waarom de Loper wel naar a1 moest en niet naar een ander veld kon gaan. Als je dat hebt gevonden ontdek je vast ook wel welke zet wit als tweede zet speelde.

Het is een zet waarmee wit de zwarte Loper wint en ook de partij, want het witte Paard helpt om de a-pion te laten promoveren.

In *diagram 03* moeten we even goed speuren. Want het lijkt misschien wel remise, maar wit kan héél mooi winnen.

Wit begon met **1. Th6+, Kd7** **2. Tf7+, Ke8**.

Wit speelde nu de prachtige zet **3. Ta7** (*diagram 04*). De zwarte Dame kan nu nergens de witte Koning schaak geven en bovendien dreigt wit ook nog eens mat met Th8.

Zie je al hoe wit wint als zwart 3. ..., Dxa7 zou spelen?

Het enige veilige veld voor de zwarte Dame om mat met de Toren op h8 te voorkomen is **3. ..., De5**.

Ga er maar eens goed voor zitten en speur maar eens naar de manier waarop wit ook dan wint.

Voor iedereen die graag echt wil speuren heb ik tot slot nog een bijzondere speurpuzzel.

In *diagram 05* staat wit wel een Loper voor, maar zwart heeft een pion die bijna gaat promoveren en niet meer te stoppen lijkt.

Wit is aan zet en alleen **1. Ta3** en **Te1** kunnen de zwarte pion nog van promoveren afhouden.

Kun jij ontdekken waarom **1. Ta3** geen goede zet is?

Wit speelde ook **1. Te1**, maar zwart vervolgde met **1. ..., Tb1**. Nu is de zwarte a-pion niet meer af te houden van promotie.

Wit vervolgde met **2. Te4+, Kf5** en **3. Ta4** (*diagram 06*).

Kun jij ontdekken hoe wit remise maakt na **3. ..., a1D**?

Tip! Zet de stellingen op een echt schaakbord op, dan kun je lekker schuiven met de stukken en proberen of een zet die je bedenkt ook de beste zet is. De stellingen zijn te lastig om zo even van een diagram op te lossen.

WERELDKAMPIOEN

Van 20 november tot 15 december spelen de huidige wereldkampioen schaken Ding Liren (China) en zijn uitdager Gukesh Dommaraju (India) om het wereldkampioenschap gaan spelen. Ze spelen 14 partijen tegen elkaar in Singapore.

Op het moment dat ik dit schrijf moet de tweekamp om het wereldkampioenschap nog beginnen. Maar als jullie dit lezen is deze wedstrijd al bijna afgelopen. Ik heb dus geen idee wie er voor of achter zal staan, of dat er zelfs al een (nieuwe) wereldkampioen zal zijn.

Beide schakers behoren tot de spelers die ik graag zie schaken en ik heb dan ook niet een echte voorkeur. Van beide zijn er veel prachtige partijen te vinden en daarvan wil ik er van beide hier één laten zien.

01

De stelling in *diagram 01* werd bereikt in de partij tussen Ding Liren en Ernesto Inarkiev. Ding Liren heeft zojuist de prachtige verrassende zet **30. Lc2!** gespeeld. Het lijkt of het een blunder is en wit zijn Loper weggeeft, maar niets is minder waar.

Na **30. ... Dxc2 31. Pd3!** dreigt wit mat met **Dxh7** en zwart heeft geen manier om veld h7 te verdedigen.

02

Na **31. ... Kg8 32. Dxh7+** is de stelling in *diagram 02* bereikt.

Zwart moet nu wel **32. ... Kf7** spelen.

03

Maar na **33. Pe5+!** (*diagram 03*), **Ke6** wint wit de zwarte Dame door **34. Dxc2**.

Gukesh moet dus goed oppassen want Ding Liren tovert de meest prachtige zetten tevoorschijn. Gelukkig kan Gukesh dat zelf ook heel goed.

Diagram 04 werd bereikt in de partij tussen Gukesh en Keymer. Wit heeft net **22. h3** gespeeld en zwart besluit in plaats van het Paard weg te spelen de witte Dame aan te vallen met **22. ..., d5**. Er dreigt nu **23. ..., Txc4** en dan gaat de witte Dame verloren.

04

Gukesh had dit echter allemaal al lang gezien en speelde **23. hxg4!**. Het Paard was een van de verdedigers van de pion op f6. Zwart vervolgde zijn plan en speelde **23. ..., Txc4** en wint nu de witte Dame want die kan niet weg.

Maar eerst is wit aan zet en Gukesh speelde **24. Txf6+** (diagram 05).

05

Na **24. ..., Ke8** **25. g7, Txc2+** **26. Lxc2** is diagram 06 bereikt.

Wit staat totaal gewonnen en Gukesh laat heel simpel zien waarom.

06

Zwart speelde nog **26. ..., Dxc7** omdat anders deze pion zou promoveren.

Maar na **27. Lg6+** (diagram 07) kon zwart opgeven.

Gukesh doet dus zeker niet onder voor Ding Liren als het om combinaties gaat.

07

Ik ben benieuwd of we straks nog steeds Ding Liren als wereldkampioen schaken hebben, of dat de jonge Indiase grootmeester Gukesh de nieuwe wereldkampioen zal zijn. Gukesh zou dan de jongste wereldkampioen schaken ooit zijn. Mocht het wereldkampioenschap nog bezig zijn als je dit leest dan is het zeker eens leuk om op bijvoorbeeld YouTube te kijken naar een of meerdere van de partijen.

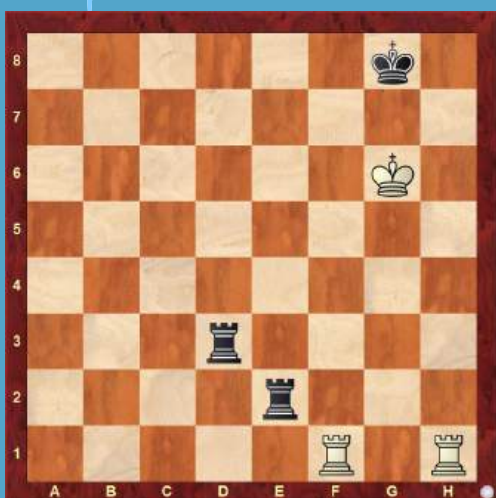
1

1. _____ , _____
2. _____ , _____

DE 4 TACO'S

Deze keer heb ik in "de 4 Taco's" vier stellingen waar wit iedere keer twee Torens heeft die de hoofdrol spelen.

Kun jij in ieder van deze stellingen vinden hoe de Torens ervoor zorgen dat wit wint?

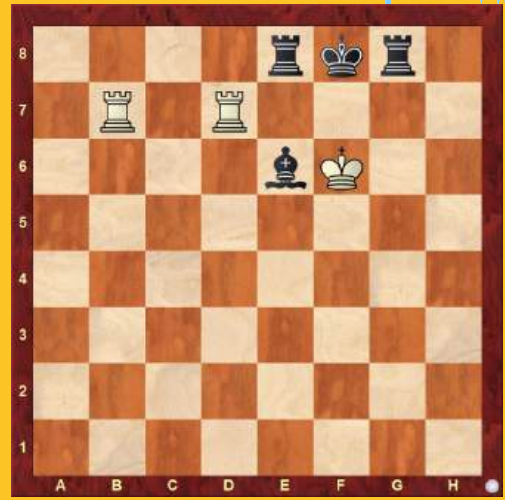

2

1. _____ , _____
2. _____ , _____

3

1. _____, _____
2. _____, _____

4 TACO'S DE 4

De antwoorden staan op pagina 30.

1. _____, _____
2. _____, _____

4

1

Het lijkt alsof wit niet meer kan voorkomen dat de zwarte pion gaat promoveren, maar kijk maar eens hoe wit dit oplost:

1. **Te6+**, **Kxf5** (1... **Kxe6** 2. **Pd4+**, **Kf6** 3. **Pf3**) 2. **Te5+**, **Kf6** (2... **Kxe5** 3. **f4+**, **Kxf4** 4. **Kf2**) 3. **Tg5**, **Kxg5** 4. **f4+**, **Kxf4** 5. **Kf2**

4 KERST DE TACO'S

Als extra, speciaal voor Kerst, deze keer vier prachtige stellingen met een nog mooiere oplossing. Jullie hoeven deze niet te lossen want de zetten zijn soms zo verrassend dat je Kerstmuts er van je hoofd van zou vallen. Speel deze 4 prachtige Kerst Taco's na op je eigen schaakbord.

Zwart lijkt te gaan winnen met zijn pion op g3, maar de witspeler dacht daar heel anders over:

1. **Ld5+**, **Kxd5** 2. **exd7**, **g2** 3. **d8P** **g1D** 4. **c4#**

2

3

Zwart lijkt te gaan winnen met twee pionnen meer, maar ook hier dacht de witspeler daar heel anders over:

1. Da3+ Kxa3 2. Pc2#

4 KERST DE 4 TACO'S

Hier is het wit die verrassend gaat winnen. Na 1. h4+, Kg4 (na iedere andere zet geeft wit een vork met zijn Paard en wint de Dame) 2. Kg2. Nu dreigt Pe3# en dat moet zwart voorkomen. 2. ..., Dc5 3. Ta5, Da7 4. Txa6, Dc5 5. Ta5, Dd4 6. c3, Dd2 7. Ta2, Dc1 8. Tc2 en zwart kan veld e3 niet meer verdedigen en verliest.

4

OPLOSSINGEN

13

ZOLANG NADENKEN?

01. 1. Dg6!! een superzet. Na bijvoorbeeld 1. ..., Te6 2. h6, Txg6 is 3. hxg7#. Het minst slechte voor zwart is om zijn Dame te offeren met 1. ..., Dxf5, maar na 2. Dxf5 staat wit helemaal gewonnen.

02. 1. Df5!!, Kg8 2. Dxh7+, Kf7 3. Dh5+ Kg8 (3..., g6 4. Dxc6+, Ke7 5. De6#) (3..., Ke7 4. De5+, Kf7 5. De6#) 4. Lh7+, Kh8 5. Lg6+ Kg8 6. Dh7#

15

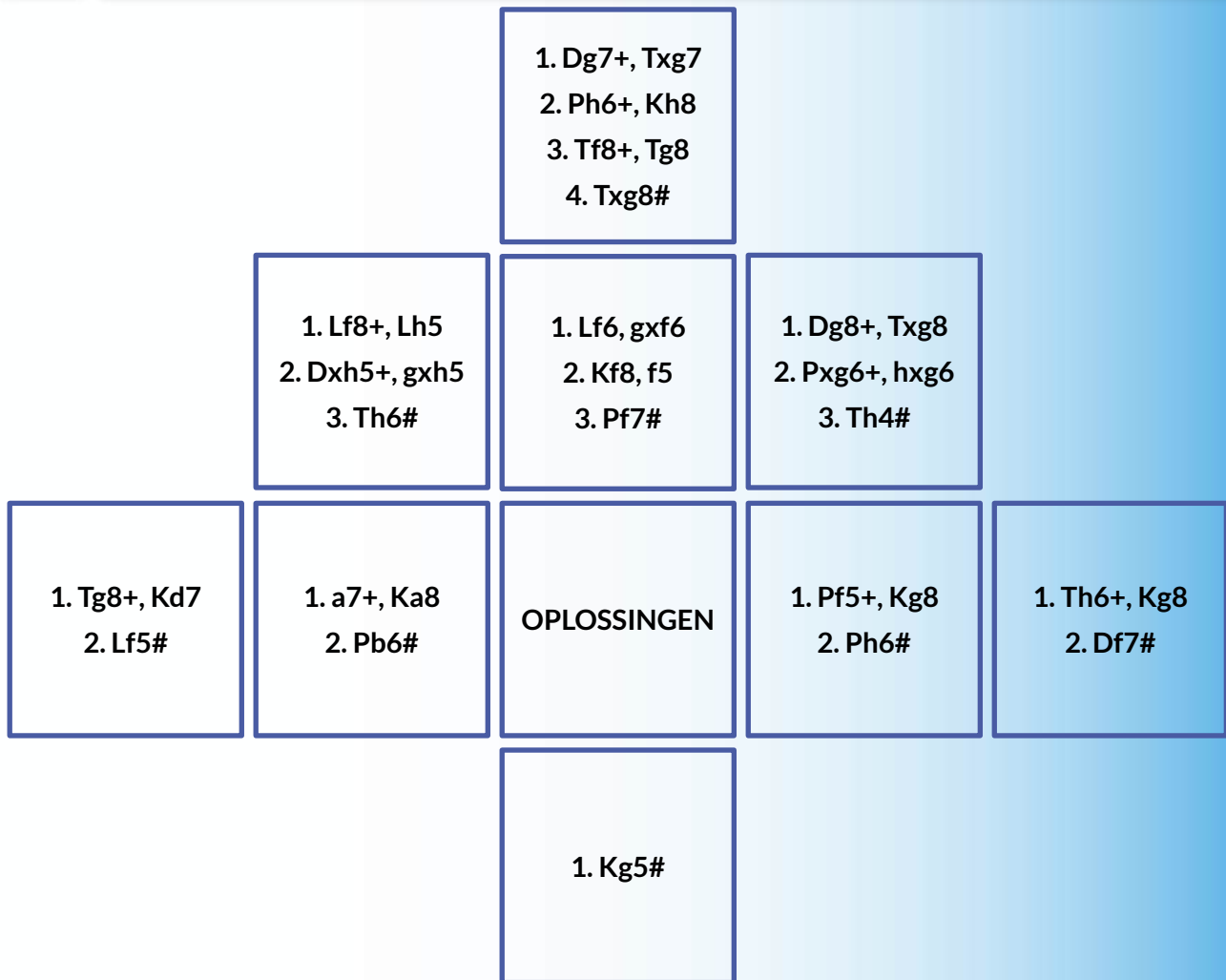
MAT IN ?

1. 1. Lf7#	1 punt
2. 1. Dh3+, Kg1 2. Pf3#	2 punten
3. 1. Dxf7+, Kxf7 2. Lc4+, Dd5 3. Lxd5#	3 punten
4. 1. Dxd7#	1 punt
5. 1. Pe5+, Ke3 2. Df2#	2 punten
6. 1. f3#	1 punt
7. 1. Df6+, Tg6 2. Dh8#	2 punten
8. 1. Pe7+, Kh8 2. Txx7, Kxx7 3. Th5#	3 punten

17

KERST-SUDOKU

01. 1. B2, D1
2. A3, C3
02. 1. C1, D1
2. B2
03. 1. A3 - C3 - D2
 B2 - B2 - B2
2. D1 - C2
 B2 - D2
04. 1. B2 - C3 - B2 - B2
 A3 - A3 - C3 - D2

01. 1. Te7!, Tf8 2. Tf7, Ta8 3. Ta7 etc. en wit bereikt remise.
02. De Loper moet naar a1 omdat de Loper op de andere velden verloren gaat, bijvoorbeeld:
1. ..., Lg7 2. Pd6+, Kxc7 3. Pe8+, Kc6 4. Pxc7
 1. ..., Lf6 2. Pd6+, Kxc7 3. Pe8+, Kc6 4. Pxf6
 1. ..., Ld4 2. Pd6+, Kxc7 3. Pb5+, Kc6 4. Pxd4+
- Na 1. Pf7, La1 volgt, 2. Kb1!, Lc3, Pd6+, Kxc7 4. Pb5+, Kc6 5. Pxc3
03. Na 3. ..., Dxa7 volgt 4. Th8+, Kd7 5. Th7+ en wit wint de Dame.
- Na 3. ..., De5 wint wit met 4. Th8+! . Na 4. ..., Dxb8 volgt dan 5. Ta8+ en wit wint de Dame.
04. Na 1. Ta3 wint zwart door 1. ..., Ta8+ 2. Kb4, Txa3 3. Kxa3, a1D.
- Wit maakt remise na 3. ...a1D door de prachtige zet 4. Ld4 en wit wint de zwarte Dame.

01. 1. Txa3+, Kxa3 2. Ta5#
02. 1. Th8+, Kxh8 2. Tf8#
03. 1. Tf7+, Lxf7 2. Txf7#
04. 1. Tgg6, gxh6 2. Tg8#

GRATIS
 LEREN SCHAKEN
 EN/OF
 SCHAAKSPELLETJES
 SPELEN

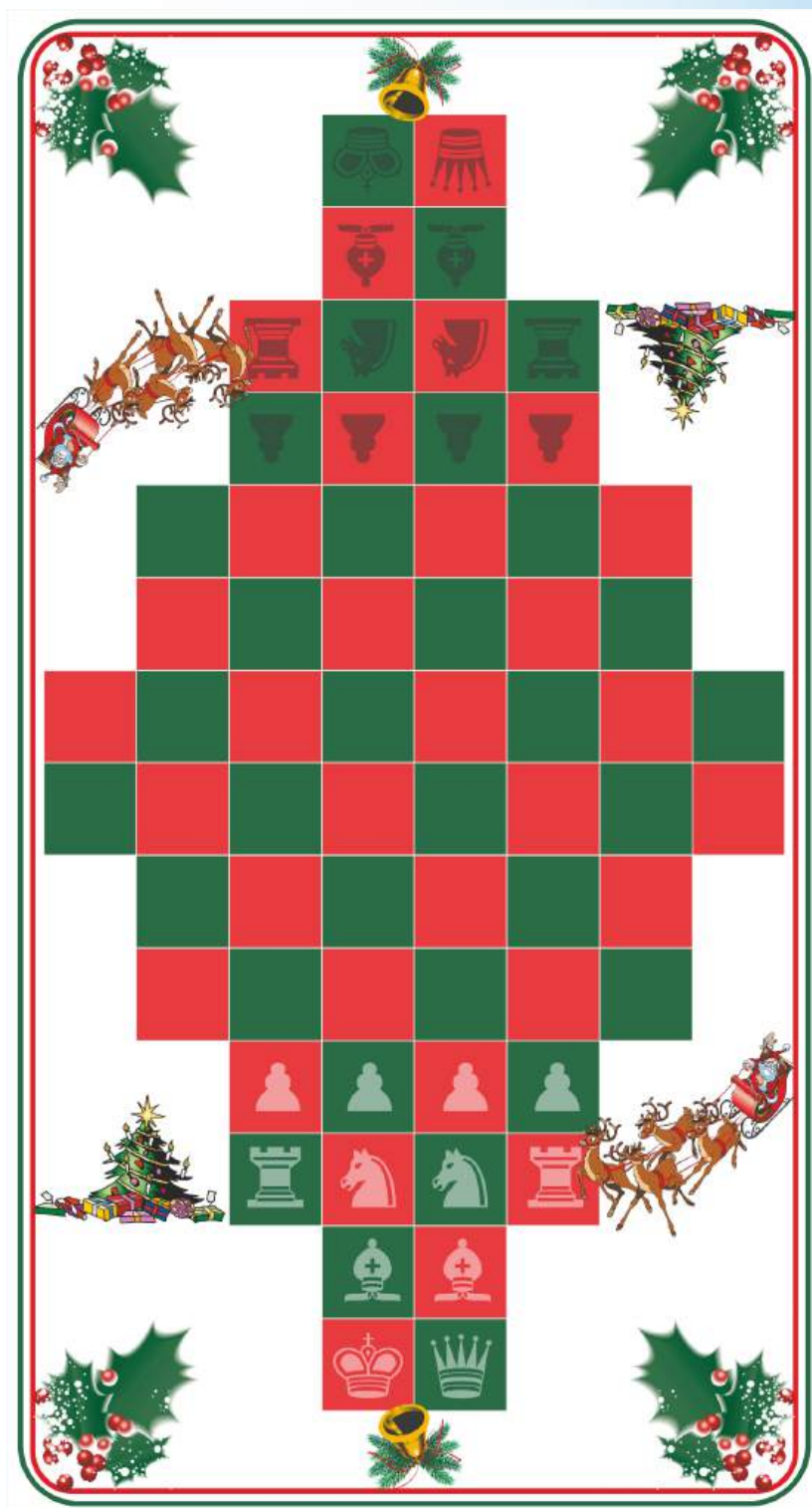
CHESSFORFUN.NL

KERST-SCHAAKBORD

Voor iedereen die zelfs tijdens de Kerstdagen nog wil schaken is hier een bijzonder Kerst-schaakbord. Teken het na op een groot blad papier of plak papieren vouwblaadjes, rood en groen, aan elkaar. daarna kun je samen genieten van een echt Kerst-schaakspel.

Bij mijn jeugd-schaakclub is het al vele jaren een traditie om met dit bord te spelen vlak voor Kerst.

Een Kerstverhaal dat ik in 2015 schreef en publiceerde en dat helemaal niet over schaken gaat, maar waar hopelijk een hoop nieuwe jonge lezers van zullen genieten.

Net als vorig jaar geldt dat de boodschap van het verhaal vandaag de dag misschien nog wel belangrijker is dan dat deze in 2015 was.

HET VERHAAL VAN KERSTMUS

In het grote bos was het nu echt winter. Een dik pak sneeuw bedekte de grond, de bomen en alle struiken. De grote vijver in het midden van het bos was zelfs helemaal bevroren.

Het was de dag voor Kerstmis en het was stil in het bos. Natuurlijk waren er dieren die met hun winterslaap waren begonnen. Andere dieren waren al eerder vertrokken naar plekken waar het warmer was. Toch was het stiller dan anders in het grote bos, veel stiller of toch niet? Hoe dichterbij de grote oude eik kwam hoe meer geluid ik hoorde. Toen ik vanachter een struik keek zag ik dat alle dieren zich hier hadden verzameld. Er was duidelijk iets aan de hand, maar ik kon niet zien wat.

"Dat wordt dit jaar dan géén Kerst", hoorde ik de uil roepen. Vele dieren keken geschrokken naar de uil, géén Kerst, dat kon gewoon niet.

Ik deed heel voorzichtig een stapje dichterbij en zag naast de uil een heel klein musje. Het kleine vogeltje keek heel verdrietig. *"Hij is echt weg en niemand heeft hem nog gevonden"*, sprak de uil.

Juist op dat moment viel er een pak sneeuw van de boom die vlak bij mij stond, precies bovenop me. Ik schrok er van en deed een paar stappen naar voren. Daar stond ik dan ineens midden tussen alle dieren. Maar die waren nog zo geschrokken van het bericht van de uil dat ze gewoon allemaal bleven staan en me alleen maar verdrietig aankeken.

"Hallo", sprak ik en veegde wat sneeuw van mijn hoofd. *"Waarom is er dit jaar geen Kerst?"*, vroeg ik de uil. De uil wees naar het kleine musje, *"daarom"*, was zijn antwoord. Ik begreep er nog niet veel van, eigenlijk begreep ik er helemaal niets van.

Ik besloot het maar eens aan het kleine musje te vragen. *"Hallo, kun je mij misschien uitleggen waarom er geen Kerst is dit jaar?"*. Het kleine musje wees naar zijn hoofd, *"hij is zoek"*, sprak hij verdrietig.

Nog steeds snapte ik er niets van, maar ik besloot niet op te geven. *"Wat is er precies mis?", vroeg ik. Ik hoorde een diepe zucht, "dit jaar gaat heel Kerst mis, want ik, de Kerstmus ben mijn Kerstmuts kwijt".*

Over dat antwoord moest ik even nadenken, *"Kerst mis Kerstmus... Kerstmuts". "En niemand kan hem vinden, die Kerstmuts?", vroeg ik. "Nee, niemand", sprak de kleine mus met opnieuw een diepe zucht.*

"Vorige week had ik hem gewassen en buiten te drogen gehangen, maar toen heeft de wind hem weggeblazen en nu is hij zoek", snikte het kleine vogeltje.

Het werd al wat donkerder in het bos en het zou snel avond zijn en morgen géén Kerst, dat kon toch niet? *"Laten we nog één keer allemaal zoeken", stelde ik voor.*

Juist op dat moment klonk er vanuit het bos geluid en hoorden we stemmen die dichterbij kwamen. Alle dieren keken in de richting van waaruit het geluid kwam. Plots kwam vanuit de struiken een dier tevoorschijn dat ik nog nooit hier in het bos had gezien, het was een wasbeer. Hij zag er moe uit en ook een beetje bang. Maar ook de dieren van het bos waren een beetje geschrokken door deze plotselinge nieuwe bezoeker die er zo anders uitzag.

Het was de kleine mus die uiteindelijk dapper naar voren stapte en vroeg, *"Hallo, ik ben de Kerstmus wie ben jij en heb je misschien mijn Kerstmuts gezien?"*.

De wasbeer keek naar de kleine mus en zei toen dat hij Papa wasbeer was. De kleine mus knikte en vroeg toen, *"is er dan ook een Mama wasbeer?"*.

Papa wasbeer knikte en duwde met een poot de struiken een beetje opzij. Daar stond Mama wasbeer met in haar arm, niet te missen, een baby wasbeer.

Alle dieren keken naar Mama wasbeer en die voelde zich duidelijk wat ongemakkelijk bij al die aandacht. Plots hoorde ik, *"hé, hoe kom je daaraan?"*. Het was de kleine mus die dicht bij Mama wasbeer was gevlogen en naar de baby keek.

"Hoe ik aan mijn baby kom?", fluisterde Mama wasbeer. "Nee, mijn Kerstmuts!", riep de kleine mus. Alle dieren kwamen dichterbij toen ze hoorden wat de kleine mus riep.

De beide wasberen vonden het duidelijk eng toen zoveel dieren ineens op hen af kwamen. *"We vonden die Kerstmuts ... verderop in het bos", sprak Papa wasbeer. "We hebben moeten vluchten uit ons eigen bos, want daar was erg veel ruzie tussen dieren. Maar we konden niet veel meenemen en onze baby kreeg het zo koud. Toen vonden we jouw Kerstmuts en waren blij een warm dekentje te hebben voor onze baby", sprak Mama wasbeer.*

Allemaal zagen we nu hoe in de armen van Mama wasbeer de kleine baby in de Kerstmuts tevreden lag te slapen.

De uil leek even diep na te denken, maar zei toen, "*ik denk dat we de Kerstmuts uiteindelijk toch hebben teruggevonden*". De kleine mus lachte en knikte.

Alle dieren verzamelden zich weer dicht bij de oude eik, maar de beide wasberen bleven staan bij de struiken. Vlug vloog de kleine mus terug toen hij het merkte. "*Kom, vier met ons Kerstmus, want Kerstmus is veel leuker als je het samen viert!*", sprak de kleine mus.

Ik moest wel lachen toen ik het hoorde, maar de kleine Kerstmus had gelijk, Kerstmis is een feest om samen te vieren.

Toch bleven de beide wasberen wat aarzelend staan. De kleine mus begreep er niets van. Waarom kwamen ze nu niet gezellig mee. Mama wasbeer fluisterde iets in Papa wasbeer zijn oor, maar ik kon het niet horen. Papa wasbeer liep toen even weg de struiken in en duwde ze wat opzij. Uit de struiken kwamen nog twee wasberen ... en nog een ... en nog drie ... en weer twee ... en toen één met twee kleintjes. Allemaal zagen ze er moe en hongerig en een beetje bang uit.

Alle dieren keken naar de stroom wasbeertjes die plots uit de struiken kwam. Papa en Mama wasbeer liepen voorop met bij zich natuurlijk de kleine baby wasbeer in de Kerstmuts van de kleine mus.

Bij de grote eik gingen alle dieren zoals ieder jaar in een cirkel zitten. Nu zaten ze alleen wat dicht bij elkaar om plaats te maken voor de vele wasberen. In het midden van de cirkel werd een groot kampvuur gemaakt zodat het lekker warm zou worden. Alle dieren hadden iets meegenomen van hun wintervoorraad en al het eten werd gedeeld.

Het was een mooi gezicht om al die wasberen, groot en klein, tussen de andere dieren van het bos te zien zitten. Het was misschien nog wel geen Kerstmus, maar het voelde al wel als Kerstmus.

Zo ging het bijna mis met Kerst, maar dankzij een dappere mus en zijn muts vieren we allemaal gelukkig toch weer Kerstmuts eh, Kerstmus ... of was het nou Kerstmis?

GRATIS

Vorige maand bestond de Schaak maar raak! Academy 9 jaar. In die 9 jaar, maar ook al vele jaren daarvoor, heb ik op een geheel eigen wijze mijn best gedaan het schaakspel te promoten en voor zoveel mogelijk mensen op de leukst mogelijke manier toegankelijk te maken. Meer dan 80% van al mijn schaak-activiteiten doe ik geheel gratis, zoals *schaaklessen op scholen, scholen adviseren over schoolschaak, presentaties verzorgen, diverse promotionele schaakactiviteiten, recreatieve schaakavonden voor volwassenen, het al 8 jaar alleen runnen van een jeugd-schaakclub, het al ruim 4 jaar lang maken van dit tijdschrift "Door Zetten", het maken en aanbieden van een website chessforfun.nl waar iedereen kan leren schaken en schaakspelletjes kan spelen en het maken van schaaktools voor schaaktrainers en scholen etc.*

Al deze schaakactiviteiten en nog veel meer doe ik met heel veel plezier, maar zijn uiteraard voor mij niet geheel kosteloos. De kosten voor vrijwel al de genoemde activiteiten worden jaarlijks hoger. Toch wil ik ze graag gratis houden zodat ze letterlijk voor iedereen beschikbaar en toegankelijk blijven. Ik ontvang echter geen subsidies of andere bijdragen, dus het wordt steeds lastiger om dit vol te houden.

Ik richt me daarom zowel in dit tijdschrift als op de nieuwe website chessforfun.nl tot iedereen die op enigerlei wijze geniet van mijn gratis bijdragen aan het promoten van het schaakspel, of zij een (zelf te bepalen) donatie willen doen.

Als bijvoorbeeld iedereen die "Door Zetten" download of per e-mail ontvangt € 4,- per jaar zou doneren, (ofwel € 1,- per uitgave) dan was ik al uit de kosten. Ik weet dat er scholen zijn die "Door Zetten" met hun eigen nieuwsbrief meesturen naar ouders, schaakclubs die het naar hun (jeugd-)leden sturen en schaaktrainers die het gebruiken in hun lessen. Ik hoop dat ook zij beseffen dat hun bijdrage het mogelijk maakt om het tijdschrift "Door Zetten" te blijven maken en gebruik te blijven maken van bijvoorbeeld de website chessforfun.nl met gratis schaaklessen en (leerzame) schaakspelletjes.

**Iedere bijdrage is meer dan welkom! U kunt doneren naar:
rekening NL07 INGB 0004223953 t.a.v. HC vd Logt onder vermelding van "schaakdonatie".**

Alvast bedankt en heel fijne feestdagen gewenst!

Huub van der Logt

Een echt schaak-doeboek voor kinderen van 6-12 jaar die de schaakregels kennen. Het bevat naast schaakpuzzels, ook quizzen, kleurplaten, doolhoven en vele andere soorten activiteiten. Het boek is **volledig in kleur**, bevat **80 pagina's** en het formaat is **A4**.

Dit boek is (met gratis bezorging)
te bestellen op Amazon:

<https://www.amazon.nl/dp/B0CWRY2Y18>

€ 14,95

DOOR ZETTEN

Waarschijnlijk heb je al ontdekt dat het schaakspel een erg leuk spelletje is, want anders zou je vast niet een schaaktijdschrift als dit zijn gaan lezen.

„DOOR ZETTEN” is een tijdschrift dat precies voor jou is bedoeld. Voor jeugdige schakers en schaaksters die nieuwsgierig zijn om meer van het schaakspel te leren en er nog meer plezier aan te beleven.

„DOOR ZETTEN” bevat verhalen, uitleg en tips, leuke en bijzondere schaakpuzzels en verteld over originele en bijzondere manieren om samen of alleen van het schaakspel te genieten.

Uiteraard hoor ik graag jullie reacties en ik hoop dat je niet vergeet ook anderen te vertellen over „DOOR ZETTEN”.

Laat het vooral ook op school of bij je schaakclub zien, want ik weet zeker dat de schaaklessen op school of op de schaakclub nog leuker zullen worden met alles wat er in „DOOR ZETTEN” is te lezen.

Huub van der Logt
Schaak maar raak! Academy

SCHAAK MAAR RAAK!
ACADEMY

Bloemersmastraat 40
9822 AD Niekerk

06 30796868

info@schaakmaarraak.nl

www.schaakmaarraak.nl